

ZARZĄD POWIATU W MIĘDZYRZECZU



Sprawozdanie

**z realizacji Programu współpracy
z organizacjami pozarządowymi
i podmiotami prowadzącymi działalność
pożytku publicznego za 2020 rok**

Międzyrzecz, 2021 r.

Epidemia, koronawirusa znacząco zmieniała nasze codzienne funkcjonowanie. Nakładane restrykcje oznaczały zamknięcie w domach, zredukowanie kontaktów społecznych, przeniesienie ogromnej części aktywności zawodowej i prywatnej do Internetu oraz zamrożenie wielu dotychczasowych działań. Sytuacja pandemiczna nie ominęła funkcjonowania organizacji pozarządowych choć w różnym stopniu. Stopień w jakim organizacje prowadzą dotychczasowe działania jest związany z wielkością miejscowości, z której pochodzą. Większość organizacji działających na terenie powiatu międzyrzeckiego to małe lokalne stowarzyszenia, kluby zajmujące się sportem, kulturą i ta działalność najbardziej odczuła konsekwencje pandemii. Większość lub nawet wszystkie dotychczasowe działania prowadzą organizacje z obszaru pomocy społecznej. Takie samo stanowisko w swoich badaniach przedstawiło stowarzyszenie Klon/Jawor, które gromadzi i udostępnia wiedzę o organizacjach pozarządowych w Polsce oraz aktywności społecznej Polaków i Polek. Od 2000 roku dostarcza informacji o samoorganizującym się społeczeństwie: organizacjach pozarządowych, ruchach obywatelskich, filantropii, wolontariacie oraz społecznym zaangażowaniu obywateli¹. W badaniu wzięły udział również organizacje pozarządowe z terenu powiatu. Była to forma ankiety internetowej.

Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć Radzie Powiatu jako organowi stanowiącemu sprawozdanie z realizacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok poprzedni.

Program współpracy jest uchwałą organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego – podstawowym dokumentem, który zawiera zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi. Rada Powiatu uchwałą NR XIV.61.19. z dnia 10 grudnia 2019 roku r (Dz. Urz. Woj. Lub. poz. 3315) uchwaliła program współpracy Powiatu Międzyrzeckiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020. Głównym celem Programu było budowanie partnerstwa pomiędzy powiatem, a sektorem pozarządowym służące rozpoznawaniu i zaspakajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu lokalnych potrzeb. Program określał cele, zasady, formy współpracy, priorytetowe zadania publiczne, okres

¹ Badanie Klon/Jawor „2020 organizacje pozarządowe wobec pandemii”, Warszawa 2020.

i sposób realizacji programu jak również zaplanowaną wysokość środków przeznaczonych na jego realizację.

Projekt programu w czasie jego opracowywania został umieszczony na stronie internetowej powiatu. Informacje o pracach nad projektem Programu zostały również wysłane do jednostek organizacyjnych i wydziałów Starostwa Powiatowego, które z mocy ustawy mogą powierzać lub zlecać wykonanie zadań publicznych w sferze działań ich dotyczących. Informacja o możliwości zgłaszania uwag bądź propozycji została zamieszczona również w prasie lokalnej. Propozycje do Programu można było zgłaszać podczas konsultacji, które odbywały się od 01.09.2018-30.09.2018 roku (Uchwała Zarządu Powiatu nr 91.2019 z dnia 5 sierpnia 2019). Każdy mógł zgłaszać do projektu swoje uwagi, spostrzeżenia bądź propozycje osobiście, telefonicznie jak i elektronicznie. Drogą elektroniczną wpłynęły do Wydziału Edukacji Spraw Społecznych i Promocji potwierdzenia otrzymania projektu. Szczegółowe informacje dotyczące przebiegu konsultacji zawarte są w protokole z ich przebiegu. Protokół znajduje się w Wydziale Edukacji Spraw Społecznych i Promocji. Należy podkreślić, że opracowywany corocznie Program ma służyć budowaniu wzajemnych relacji i dobrych praktyk pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi. W roku 2020 nikt nie zgłosił uwag do programu ze strony organizacji pozarządowych.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych objętych Programem współpracy zaplanowano w projekcie budżetu na 2020 r. w wysokości 1.334.140 zł. z czego 58.000,00 z budżetu powiatu, pozostała kwota to dotacje celowe rządowe na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Szarczu. Priorytetowymi zadaniami publicznymi do realizacji w Programie współpracy na 2020 rok zostały określone następujące zadania:

- W obszarze ochrony i promocji zdrowia – **3.000,00 zł.**
- W obszarze turystyki i krajoznawstwa - **5.000,00 zł.**
- W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego- **25.000,00 zł.**
- W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej **25.000,00 zł.**
- W zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób- prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Szarczu - **1.212.120,00 zł** dotacja rządowa – realizacja zadania PCPR.
- W zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa oraz edukacji prawnej **64.020,00 zł** dotacja rządowa – realizacja zadania Wydział ES.

Te obszary zadań, cieszą się wśród organizacji pozarządowych największym zainteresowaniem. Takie też kwoty zostały przyjęte w uchwale budżetowej (Uchwała Rady Powiatu Międzyrzecckiego XV.65.19 z dnia 18 grudnia 2019 r.). Uchwałą Zarządu 5.2020 z dnia 21 stycznia 2020 r. zwiększono wydatki budżetowe w obszarze kultury o kwotę 10.000,00 zł i w związku z tym zadania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego wyniosły **35.000,00 zł**. Ostateczna kwota z budżetu powiatu na Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2020 roku wyniosła **68.000,00 zł**.

Finansowe wsparcie organizacji pozarządowych zgodnie z założeniami programu powinno odbywać się po przeprowadzeniu przez Zarząd Powiatu otwartego konkursu ofert, który ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej powiatu oraz na tablicy ogłoszeń. W ogłoszeniu zawarte były informacje jakie dokumenty należało przedłożyć aby oferta spełniła wymogi i mogła być rozpatrywana przez komisję konkursową, termin składania ofert oraz tryb i kryteria stosowane przy wyborze ofert i przyznaniu dotacji jak i w ramach tzw. małych grantów czyli procedury pozakonkursowej.

W 2020 r. Zarząd Powiatu w Międzyrzeczu, ogłosił konkurs ofert (Uchwała NR 14.2020 Zarządu Powiatu z 11 lutego 2020 r.) na zadania:

- w obszarze ochrony i promocji zdrowia,
- w obszarze turystyki i krajoznawstwa,
- W obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- W obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

W odpowiedzi na ogłoszony przez Zarząd Powiatu otwarty konkurs ofert wpłynęło 32 oferty:

- ochrona i promocja zdrowie 2 oferty
- turystyka i krajoznawstwo 4 oferty
- kultura i sztuka 13 ofert
- kultura fizyczna i sport 13 ofert.

Wszystkie złożone oferty nie miały braków formalnych i przeszły do dalszego etapu rozpatrywania czyli oceny merytorycznej. W zaistniałej sytuacji epidemicznej rozpatrzenie ofert pod względem merytorycznym odbyło się dopiero 6 czerwca 2020 r. Wszyscy oferenci ubiegający się w otwartym konkursie ofert zostali poinformowani, że oferty będą rozpatrywane w późniejszym terminie. Decyzja podyktowana była troską o zdrowie i bezpieczeństwo beneficjentów jak i uczestników realizowanych przedsięwzięć. Należy podkreślić, że dużo stowarzyszeń samo zrezygnowało z realizacji zadań po ogłoszeniu stanu epidemii na terenie kraju. Pomimo zaistniałej sytuacji nie wystąpiła żadna przesłanka

umożliwiająca unieważnienie ogłoszonego konkursu i należało go procedować do końca. Powołana Uchwałą Zarządu NR 18.2020 z dnia 26 lutego 2020 roku komisja konkursowa rozpatrzyła wszystkie złożone oferty. Przygotowano dwa projekty uchwał w sprawie rozstrzygnięcia konkursu ofert: jedna dotycząca wysokości przyznanych środków, druga o nie przyznaniu dotacji żadnemu podmiotowi ubiegającemu się w otwartym konkursie ofert z uzasadnieniem, że środki zaplanowane na to zadanie zostaną wykorzystane na ponowne ogłoszenie konkursu w innym terminie lub wykorzystane poza procedurą konkursową (art. 19 a). Zarząd Powiatu uwzględniając rekomendację komisji konkursowej oraz sytuację epidemiologiczną w kraju i powiecie (protokół z posiedzenia komisji do wglądu w Wydziale ES) podjął decyzję o nie przyznawaniu dotacji żadnemu podmiotowi ubiegającemu się w procedurze konkursowej o dotacje na realizację zadań publicznych (Uchwała NR 62.2020 z dnia 9 czerwca 2020) a przeznaczone środki wykorzystać przez organizacje w ramach procedury małych grantów w razie ustabilizowania się sytuacji zagrożenia epidemicznego. Organizacje z dużym wyrozumieniem podeszły do zaistniałej sytuacji.

Szczegółowa dokumentacja oceny formalnej jak i merytorycznej znajduje się do wglądu w Wydziale ES pok. Nr 12. Mając na uwadze wsparcie zadań tzw. małych grantów wszystkie oferty, które wpłynęły do Zarządu Powiatu w Międzyrzeczu na realizację zadań w trybie pozakonkursowym zostały rozpatrzone pozytywnie, jedno stowarzyszenie samo wycofało złożoną ofertę.

Wsparcie zadań w trybie pozakonkursowym art. 19 a w 2020 r. przedstawia się następująco

L.p	Nazwa zadania publicznego	Nazwa oferenta/obszar realizacji zadania	Wysokość przyznanej dotacji
1.	„Nasza okolica- nasza pasją”	Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Gorzów Wlkp. Oddział terenowy w Międzyrzeczu /turystyka	2.500,00 zł
2.	„Międzynarodowe Mistrzostwa Województwa Lubuskiego w zapasach”	Miejsko Gminny Ludowy Klub Sportowy „Orlęta” Trzciel / kultura fizyczna	5.426,00 zł
3.	„Na szlakach turystycznych Powiatu Międzyrzeckiego”	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Ziemi Międzyrzeckiej / turystyka	2.500,00 zł

4.	„Taniec jako aktywna forma spędzania czasu- wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży z terenu powiatu – warsztaty taneczne”	Stowarzyszenie NEW DANCE / kultura, sztuka	2.000,00 zł
5.	Warsztaty Sportowe- Powrót do aktywności fizycznej w czasie pandemii – W zdrowym ciele Zdrowy duch”	Stowarzyszenie „DANCE FAMILY” z siedzibą w Skwierzynie /kultura fizyczna	rezygnacja

Ogółem na realizację zadań publicznych w formie wsparcia w roku 2020 Powiat Międzyrzecki przeznaczył kwotę **12.426,00 zł**. Kwota zaplanowana w budżecie powiatu wynosiła **68.000,00 zł**. Różnica pozostała do dyspozycji Wydziału ES..

Sporządzanie jakichkolwiek analiz co do realizacji Programu w stosunku do roku ubiegłego jest nieporównywalne do zaistniałej sytuacji po 10 marca 2020 roku. Tak jak ujęto we wstępie sprawozdania organizacje pozarządowe ogromnie odczuły skutki pandemii szczególnie te małe korzystające ze wsparcia samorządów. W wyniku pandemii COVID-19 stowarzyszenia nie realizowały swoich zadań statutowych lub robiły to w bardzo ograniczonym zakresie.

W Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2020 r. ujęte zostało zadanie wynikające z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelski oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2020 poz.2232) w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu w formie powierzenia. Punkt został powierzony **Stowarzyszeniu Wspierania aktywności Obywatelskiej „CIVIS SUM” z siedzibą w Zielonej Górze**. W punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową z bezpłatnych porad prawnych i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mieszkańcy powiatu mogli skorzystać od poniedziałku do piątku w godzinach 15⁰⁰- 19⁰⁰. Rezultatem realizacji zadania było 1020 godzin dyżurów adwokata posiadającego uprawnienia doradcy obywatelskiego z tego 832 godziny dyżurów nieodpłatnej pomocy prawnej i 188 godzin nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Udokumentowane w systemie zostało udzielenie 205 porad. Punkt zlokalizowany był na terenie dwóch gmin: Skwierzyna i Trzciel.

Dotacja dla Stowarzyszenia była przekazywana 1/12 części transz po akceptacji sprawozdania za poprzedni miesiąc. Otrzymana dotacja została rozliczona przez organizację prawidłowo i w terminie. Jej wysokość pozostała na tym samym poziomie co w roku 2019 wyniosła 64.020,00 w tym 60.060,00 zł na prowadzenie punktu oraz 3.960,00 na realizację działań z zakresu edukacji prawnej W ramach tych działań zrealizowano kampanię społeczną „Twoje

Prawo” – promującą i informującą o funkcjonowaniu na terenie powiatu systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, a w jej ramach przygotowano spot radiowy- emisja na antenie Radia Zachód (marzec, sierpień, grudzień), przygotowano i rozpowszechniono materiały informacyjne (plakaty, ulotki), stworzenie, prowadzenie i pozycjonowanie w Internecie lokalnej edycji portalu www.edukacja-prawna.info.pl/powiat-miedzyrzecki, zakładka dostępna na stronie internetowej powiatu, opracowano informator edukacji prawnej dla powiatu (wersja internetowa), realizacja kampanii społecznej „Stop Cyberprzemocy”, konkurs wiedzy o prawie pod patronatem Lubuskiego Kuratora Oświaty. Te liczne działania mogły zostać wykonane dzięki ogromnemu zaangażowaniu wolontariuszy, gdyż środki na realizację tych przedsięwzięć są niewspółmierne do wykonanych zadań. To jedno z nielicznych zadań, które musiało być realizowane cały rok, gdyż należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i jest również finansowane ze środków Wojewody. Dlatego też z uwagi na wprowadzony od 12 marca stan epidemii na terenie kraju Starosta podjęła decyzję, aby dyżury prawnika odbywały się w punkcie, natomiast porady były realizowane wyłącznie za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, a w późniejszych miesiącach porady odbywały się poza punktem- porady udzielane wyłącznie telefonicznie/meilowo . stacjonarna działalność punktów została wznowiona w okresie letnim by na nowo wrócić do porad za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Nadzór nad prawidłowym i terminowym stanem realizacji powyższego zadania sprawuje Starosta. W roku 2020 nie było żadnych skarg na funkcjonowanie punktu NPP prowadzącego przez organizację pozarządową.

Pomimo trwającej epidemii podmiot dotujący czyli LUW przeprowadził kontrolę realizacji zadania za rok 2019 i 2020 Kontrola odbywała się w formie zdalnej, wszystkie dokumenty merytoryczne i dokumentację fotograficzną przesłano elektronicznie. W wystąpieniu pokontrolnym nie było większych uwag a co istotne zaleceń co oznacza, że Starosta realizuje zadanie w sposób prawidłowy i zgodnie z obowiązującymi przepisami jeżeli chodzi o punkt powierzony do prowadzenia organizacji pozarządowej

Drugim zadaniem realizowanym w ramach Programu współpracy finansowanym z dotacji rządowej było zadanie z zakresu pomocy społecznej – prowadzenie i rozwój infrastruktury Domu Pomocy Społecznej w Szarczu o zasięgu ponadgminnym na terenie Powiatu Międzyrzeckiego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie płci żeńskiej. Zadanie rozłożone jest do realizacji na okres 5 lat. Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny jako jednostka odpowiadająca merytorycznie za realizację zadania poinformowała,

że wysokość przyznanej dotacji wyniosła w 2020 roku 1.570.482,00 zł. Zatem wysokość otrzymanej dotacji była wyższa od planowanej o 358.362 zł

Reasumując na realizację zadań publicznych zawartych w Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 nie przyznano dotacji żadnemu podmiotowi w ramach otwartego konkursu ofert. Zrealizowano 4 zadania w trybie małych grantów, zadanie wynikające z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej i zadanie z pomocy społecznej

Zgodnie z zawartymi umowami, realizatorzy poszczególnych zadań złożyli sprawozdania z ich wykonania oraz rozliczenia z zakładanych i osiągniętych rezultatów i wykorzystania dotacji. Wszystkie sprawozdania złożone zostały w terminie i przedstawiane były na posiedzeniach Zarządu Powiatu.

Wszyscy oferenci podczas realizacji zadania jak i przed, podczas informacji zawartych w różnych środkach masowego przekazu wielokrotnie podkreślali, iż zadanie realizowane jest w ramach wsparcia z budżetu powiatu.

Organizacje podczas realizacji zadań wywiązywały się z obowiązku informacyjno-promocyjnego dotyczącego przyznania środków. Wszystkie organizacje, które otrzymały wsparcie z budżetu powiatu rozliczyły się w terminie i zgodnie z założeniami składanej oferty.

Głównym celem Programu było budowanie partnerstwa pomiędzy powiatem a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami określonymi w ustawie, rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz wzmocnienie roli aktywności obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego poprzez wsparcie finansowe (jako główna potrzeba organizacji w możliwościach działania), pozafinansowe, merytoryczne. Główne założenia programu nie zostały w pełni osiągnięte. Wpływ pandemii na stan dotychczas podejmowanych działań dotknął organizacje w różnym stopniu, jedne zaprzestały całkowicie działalności czekając na spokojniejsze czasy (strach przez nieterminową realizacją powierzonych zadań, dotrzymaniu harmonogramu, brak źródeł dochodu, niepewność), inne nadal funkcjonują tylko w nieco ograniczonej formie, a jeszcze inne podjęły nowe aktywności (np. przeniesienie zajęć do Internetu). Organizacje doceniają wsparcie ze strony samorządu choć zawsze podkreślają, że są to zbyt niskie kwoty, jednakże muszą również zrozumieć, że jest to uzależnione od kondycji finansowej Jednostki Samorządu Terytorialnego. Rośnie też świadomość organizacji do prawidłowego rozliczenia się z przyznanymi środkami jak

i wykonania zadań na bardzo wysokim poziomie. Bardzo chętnie korzystają z tego rodzaju wsparcia. Zwiększa to ich aktywność. Daje możliwość większej partycypacji społecznej oraz realizacji oddolnej inicjatywy. Służy to budowaniu lepszego partnerstwa i współpracy pomiędzy powiatem a sektorem pozarządowym. Partnerstwo daje możliwości realizacji zadań przez różne stowarzyszenia w zależności od struktury, zasobów rzeczowych i ludzkich oraz statutowym obszarom działania. Stwarza to podstawy do faktycznego budowania partnerstwa połączonego z efektywnością działań. Przed organizacjami stoi ogromne wyzwanie dostosowania działalności mającej pomóc wrócić do „normalności”.

Należy pokładać nadzieję na normalizowanie się sytuacji pandemicznej w kraju i powrotu do poziomu aktywności stowarzyszeń sprzed pandemii udzielając im pełnego wsparcia zarówno finansowego jak i rzeczowego.

Sporządził:

Aldona Agnieszka Gajek

Główny specjalista Wydziału Edukacji Spraw Społecznych i Promocji